

Sarphati[®]
LOGISTIEK

PLANNEN EN ORGANISEREN VAN TRANSPORT - DEEL 1

Specialist transport en logistiek

leerwerkboek | vakkennis | 2e druk

Boom

COLOFON

Boom Beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteur: Cornelia de Ruiter
Inhoudelijke redactie: Willem de Koning, Marleen Pathuis, Peter Mensink en evofenedex
Eindredactie: Willem de Koning

Sarphati | Logistiek is in samenwerking met VMN Media tot stand gekomen.

Titel: Plannen en organiseren van transport - deel 1
ISBN: 978 90 372 6945 1

Omslagfoto: Jurjen Poeles
Bronvermelding: Beeldbank Albert Heijn, ILT, SDM – PAX Groep, Sendcloud, Wikimedia_ATA Secretariat, Wikimedia / Astrid Groeneveld, Wikipedia, ITF / IRU, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Shutterstock: Bjoern Wylezich, Daan Kloeg, Don Rogers, Hadrian, Rkl Foto, RockerStocker, vanderWolf Images, ilmarinfoto.

2e druk / 1e oplage

© 2025 Boom Beroepsonderwijs | Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom Beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

Logistiek.nl	5
Inleiding	6
1 Organisaties in het wegvervoer	7
1.1 Beroeps- en eigen vervoer	8
1.2 (Internationale) organisaties van belang bij goederenvervoer	11
1.3 Wettelijke taken NIWO	26
1.4 Aanvraag Eurovergunning bij NIWO	29
1.5 ERRU-register	32
1.6 Taken Nederlandse ambassades en consulaten	34
1.7 Samenvatting	37
1.8 Begrippen	38
2 Wet- en regelgeving	41
2.1 EU-, EVA- en EER-landen	42
2.2 Soorten goederenvervoer over de weg	44
2.3 Wet- en regelgeving goederenvervoer	48
2.4 Regels rij- en rusttijden	52
2.5 Registratie en controle rij- en rusttijden	55
2.6 Vrachtbrieven	58
2.7 AVC-vrachtbrief (binnenland)	60
2.8 CMR-vrachtbrief (buitenland)	64
2.9 Ritmachtigingen en termijnmachtigingen	68
2.10 Samenvatting	72
2.11 Begrippen	73
3 Documenten en heffingen	77
3.1 Documenten bij binnenlands en buitenlands vervoer	78
3.2 Invoer, doorvoer en uitvoer	79
3.3 Douanedocumenten	83
3.4 Vervoersdocumenten	91
3.5 T-documenten	94
3.6 Tolgelden en gebruiksrechten	98
3.7 Samenvatting	100
3.8 Begrippen	102
4 Incoterms® 2020	105
4.1 Incoterms® uitgelegd	106
4.2 Soorten Incoterms®	107
4.3 Kenmerken per Incoterm	111
4.4 Kiezen van een Incoterm	115
4.5 Opnemen van Incoterms® in documenten	118
4.6 Incoterms® en transportschadeverzekering	119
4.7 Samenvatting	124
4.8 Begrippen	125

5	Goederentransportverzekering	127
5.1	De transportverzekering	128
5.2	Het afsluiten van een transportverzekering	130
5.3	Aansprakelijkheid	131
5.4	Soorten polissen	134
5.5	Dekkingsmogelijkheden	140
5.6	Hoogte van de verzekering	143
5.7	Schadeafwikkeling en verzekering	146
5.8	Samenvatting	149
5.9	Begrippen	151
	Index	154

LOGISTIEK.NL

Via dit leermiddel heb je *onbeperkt* toegang tot de nieuwsartikelen van Logistiek.nl, het platform voor logistieke professionals. In de opdrachten van dit leermiddel staan verwijzingen naar de website. Op deze manier ben je steeds met actuele onderwerpen aan de slag. Maar je kunt via Logistiek.nl ook terecht voor vacatures, nieuwsbrieven en het digitale magazine. Een abonnement kost circa 200 euro per jaar, maar is voor gebruikers van Sarphati | Logistiek gratis.

Ga naar je digitale leeromgeving van Sarphati | Logistiek en volg de stappen om je kosteloos te registreren. Alvast veel leerplezier!

INLEIDING

Digitale leeromgeving

Soms wordt er verwezen naar bijvoorbeeld filmpjes, formulieren of een website. Deze staan allemaal in de digitale leeromgeving. Je herkent de verwijzing aan het icoontje in de vorm van een wereldbol. In de digitale leeromgeving vind je ook alle opdrachten:

- Opdrachten bij de theorie: gewone opdrachten (horen bij één paragraaf) en plusopdrachten (toepassingopdrachten bij meerdere paragrafen).
- Reflectieopdrachten
- Actieopdrachten
- Test je kennis-vragen.

Bovendien vind je in de digitale leeromgeving de beroepstaken van Opdrachtgestuurd Onderwijs (OgO). Daarmee kun je je optimaal voorbereiden op de beroepspraktijk. Alles is te vinden via Boomdigitaal.nl.

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

Daarna kun je aan de slag!

Als specialist transport en logistiek ben je verantwoordelijk voor het regelen van allerlei zaken rond de ontvangst, opslag en vervoer van goederen. Jij bent er verantwoordelijk voor dat de juiste goederen op de juiste tijd op de juiste plaats komen. Je stuurt medewerkers aan, maakt plannings, je coördineert en begeleidt werkzaamheden. En waar nodig steek je zelf ook de handen uit de mouwen.

Je onderhoudt contacten met leveranciers en klanten. Je weet welke en hoeveel goederen er in de transportmiddelen kunnen en wat de levertijden zijn. Je zorgt dat het werk, in het magazijn, de expeditie of onderweg, samen met de andere medewerkers zo goed mogelijk wordt uitgevoerd. Je bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de inzet van de mensen.

Tijdens je opleiding leer je de ins en outs van opslag en vervoer. Je leert ook de bedrijfskundige kant van dit beroep kennen. Denk daarbij aan de kostprijs berekenen van transport en het bijhouden van de administratie. Natuurlijk leer je ook over de arbo- en milieuwetgeving. Bij veel taken gebruik je computerprogramma's.

Hoofdstuk 1

Organisaties in het wegvervoer

Je kunt er bijna niet omheen: het vervoer van goederen hoort bij ons dagelijkse straatbeeld. Of je nu kijkt in dorpen, steden of op snelwegen, vrachtverkeer is overal. Zonder het vervoer van goederen zouden we als consument niets in winkels kunnen kopen of thuis kunnen laten bezorgen, zouden veel producten niet gefabriceerd kunnen worden en zou onze import en export van producten stil komen te liggen. Transport en logistiek is een heel grote en belangrijke sector.

Maar al dat vrachtverkeer mag niet ingezet worden zonder regels en vergunningen. Er zijn veel partijen betrokken bij het vervoer van goederen over de weg. Dit betekent dat er veel afstemming nodig is, maar ook dat er van alles mis kan gaan. Kortom, wegvervoer is een vakgebied vol uitdagingen. In dit hoofdstuk leer je de instanties kennen die direct betrokken zijn bij het vervoer van goederen over de weg.

Leerdoelen

- Je hebt inzicht in het onderscheid tussen eigen vervoer en beroepsgoederenvervoer.
- Je weet welke vergunningen nodig zijn voor eigen vervoer en beroepsgoederenvervoer.
- Je kent de rol van de NIWO bij het aanvragen van transportvergunningen.
- Je begrijpt de verschillende functies van organisaties binnen het wegvervoer.
- Je weet welke organisaties vergunningen verlenen en controleren.

Opdracht 1 Kennismaking

Bekijk de site van Kies MBO.
Bekijk het filmpje.

- a. Geef in een eigen overzicht aan:
 - waar de werkzaamheden van een supervisor wegvervoer en logistiek uit bestaan
 - welke vaardigheden je moet hebben
 - welke eisen er aan het beroep gesteld worden.
- b. Welke organisaties die te maken hebben met wegvervoer ken jij? Noteer er zoveel mogelijk.
- c. Ben je al bekend met een van deze organisaties, door stage of werkervaring? Leg je antwoord uit.

1.1 Beroeps- en eigen vervoer

Bij transport van goederen over de weg onderscheiden we eigen vervoer en beroepsgoederenvervoer.

Het vervoeren van goederen kent eigen vervoer en beroepsgoederenvervoer.

Eigen vervoer

Eigen vervoer in het wegvervoer van goederen betekent dat een bedrijf zelf goederen transporteert die het gebruikt voor zijn eigen activiteiten, zonder dat dit vervoer als een commerciële dienst aan derden wordt aangeboden. Je kunt bijvoorbeeld denken aan een bouwbedrijf dat goederen vervoert naar een bouwplaats of materiaal op moet halen bij een groothandel. Het bouwbedrijf koopt producten in en die zijn dan dus eigendom van het bouwbedrijf. Bij eigen vervoer gaat het om vrachtauto's met een laadvermogen van meer dan 500 kg. Dit kunnen zijn:

- vrachtauto's
- bestelauto's
- combinaties van personen-, bestel- of vrachtauto's met een aanhangwagen of oplegger
- tractoren en aanhangwagens achter tractoren.

Geen eigen goederen maar toch eigen vervoer

Niet altijd zijn de te vervoeren goederen eigendom van een bedrijf. Toch kan er dan sprake zijn van eigen vervoer. Je kunt in dit geval bijvoorbeeld denken aan een stomerij. De kleding die ze vervoeren kan afkomstig zijn van mensen thuis, ziekenhuizen of verzorgingshuizen. De stomerij haalt de kleding daar op en brengt deze ook weer terug. Het draait natuurlijk allemaal om het stomen van kleding. Het vervoer is daarmee ondergeschikt aan de dienst die het bedrijf levert. Met je eigen voertuigen kun je ook reclame maken.

Aantonen van eigen vervoer

Bij eigen vervoer is een vergunning voor beroepsvervoer (Eurovergunning of binnenlandse vergunning) niet verplicht. Iedere vervoerder moet kunnen aantonen dat het eigen vervoer betreft bij zowel nationaal als internationaal transport. Voor het aantonen van eigen vervoer is er een 'eigenvervoerskaart' beschikbaar gesteld door ondernemingsvereniging Evofenedex, de ondernemersvereniging voor goederenvervoer. Eigen vervoer kan ook aangetoond worden door bijvoorbeeld een inschrijving bij de Kamer van Koophandel en door facturen, pakbonnen of opdrachten waaruit blijkt dat de goederen eigendom of handelswaar zijn van het bedrijf waarvoor de rit gemaakt wordt. Met het kentekenbewijs wordt aangetoond dat de vrachtwagen eigendom is van het bedrijf of geleased wordt door het bedrijf.

Voor- en nadelen eigen vervoer

Een ondernemer hoeft het vervoer van goederen niet uit te besteden, hij kan het ook zelf verzorgen. Vooral voor transport van kleine hoeveelheden en over kleine afstanden lijkt het praktisch om zelf de goederen te vervoeren. Zo lijkt Oost-Europa vanuit Nederland niet zo ver weg en is de neiging misschien groot om zelf op-en-neer te rijden. Op zich is daar niets op tegen, maar je moet dan wel goed bekijken of de voordelen opwegen tegen de nadelen. Heb je bijvoorbeeld wekelijks ongeveer dezelfde hoeveelheid te transporteren en heb je goed zicht op de eisen die gesteld worden aan het vervoer daarnaartoe?

Voordelen	Nadelen
Je houdt het logistieke proces in eigen hand.	Je moet investeren in eigen transportmiddelen.
Je kunt logistieke en commerciële doelen combineren, bijvoorbeeld door het inzetten van eigen chauffeurs, en zo ook werken aan de klantrelatie (de chauffeur als visitekaartje).	De vaste lasten blijven als de hoeveelheid goederen daalt. Bij eigen vervoer is er meestal geen sprake van een verdienmodel, het wordt vaak ingezet om de kosten te drukken.
Je kunt reclame maken met je eigen voertuigen.	Wet- en regelgeving verandert voortdurend. Je moet zelf goed op de hoogte blijven.

Beroepsgoederenvervoer

Bij **beroepsgoederenvervoer** draait het om vervoerders die hun beroep hebben gemaakt van het vervoeren van goederen voor andere partijen. Een bedrijf moet minimaal één vrachtauto beschikbaar hebben om in opdracht voor derden goederen te vervoeren. Dit geldt ook voor zzp'ers in het beroepsgoederenvervoer. Ben je beroepsvervoerder dan moet je hiervoor een vergunning aanvragen bij de NIWO.

Eigen rijder

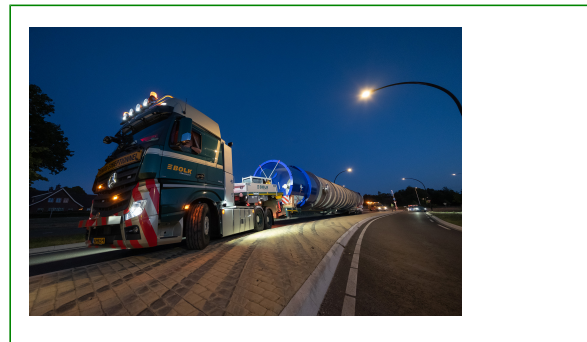
In het wegtransport wordt ook gesproken over 'eigen rijders'. Dit zijn beroepschauffeurs die hun transportdiensten aanbieden met een eigen vrachtwagen.

Opdracht 2 Eigen vervoer of beroepsgoederenvervoer

Bekijk het filmpje.

- a. Geef bij de volgende afbeeldingen aan of het gaat om eigen vervoer of beroepsgoederenvervoer.

Eigen vervoer

Beroepsgoederenvervoer

